

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**GAZİANTEP VALİLİĞİ YATIRIM İZLEME
VE KOORDİNASYON BAŞKANLIĞI**

2017 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2018

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	3
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	5
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	8
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	8
8.	EKLER.....	47

KISALTMALAR

GASKİ	: Gaziantep Su ve Kanalizasyon İdaresi
KHK	: Kanun Hükmünde Kararname
KİK	: Kamu İhale Kurulu
TÜFE	: Tüketici Fiyat Endeksi
YİKOB	: Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Trafo Kurulumu Yapılan İşler	32
Tablo 2: 2017 Yılı Kültür Varlıkları Payı Ödeme Durumu	39
Tablo 3: Önceki Yıllar Kültür Varlıkları Borç Durumu	39

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna 6360 sayılı Kanununun 34'üncü maddesi ile eklenen “Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı” başlıklı 28/A maddesi ile Büyükşehir Belediyelerinin bulunduğu illerde kamu kurum ve kuruluşlarının yatırım ve hizmetlerinin etkin olarak yapılması, izlenmesi ve koordinasyonu, acil çağrı, afet ve acil yardım hizmetlerinin koordinasyonu ve yürütülmesi, ilin tanıtımı, gerektiğinde merkezi idarenin taşrada yapacağı yatırımların yapılması ve koordine edilmesi, temsil, tören, ödüllendirme ve protokol hizmetlerinin yürütülmesi, ildeki kamu kurum ve kuruluşlarına rehberlik edilmesi ve bunların denetlenmesini gerçekleştirmek üzere valiye bağlı olarak Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı kurulmuştur.

3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un “Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı” başlıklı 28/A maddesi ile Büyükşehir Belediyelerinin bulunduğu illerde oluşturulan Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları yapılan yeni düzenleme ile valiye bağlı ve kamu tüzel kişiliğini haiz ve özel bütçeli kurum halini almıştır.

Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamında olmamakla birlikte, bütçelerinin hazırlanması ve uygulanması ile ilgili hususlar, 30.12.2016 tarih ve 29934 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiş olup, Yönetmelik’te 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve bu Kanun’a dayanılarak hazırlanan ikincil mevzuattaki bütçe, kesin hesap, sorumluluk, hesap ve kayıt düzeni, muhasebe ve raporlamaya ilişkin benzer hükümlere yer verildiği görülmektedir.

Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin “Bütçenin hazırlanması” başlıklı 8’inci maddesi;

“(1) Bütçenin hazırlanmasında; Başkanlığın hedef ve planları, birimlerin ödenek talepleri, bir önceki yıl gelir gerçekleştirmeleri çerçevesinde öngörülen gelirler ve devredecek nakit imkânları dikkate alınır.

(2) Başkanlıklar hazine yardımı taleplerini de içeren bütçe taslaklarına ilişkin çalışmalarını Mayıs ayının sonuna kadar tamamlar ve bütçe taslaklarını Valinin imzasıyla en geç 15 Haziran tarihine kadar İçişleri Bakanlığına iletir. Başkanlıkların bütçe taslaklarına

ilişkin İçişleri Bakanlığı ile Başkanlık yetkilileri arasında görüşmeler yapılabilir.

(3) İçişleri Bakanlığınca uygun görülen hazine yardımı teklifleri gerekçelerini de içerecek şekilde Bakanlık bütçesi ile birlikte Maliye Bakanlığına, yılı yatırım teklifleri ise Kalkınma Bakanlığına iletilir.

(4) İçişleri Bakanlığı, Türkiye Büyük Millet Meclisine (TBMM) sunulan yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda yer alan toplam hazine yardımı ödeneği çerçevesinde Başkanlıklar itibarıyla hazine yardımı miktarlarını belirleyerek ilgili Başkanlıklara iletir. TBMM'deki bütçe görüşmelerinde Başkanlıklara yapılacak hazine yardımı ödeneklerinde değişiklik yapılması halinde İçişleri Bakanlığınca Başkanlıklar itibarıyla hazine yardımı miktarları yeniden belirlenerek Başkanlıklara bildirilir. Başkanlıklar bildirilen hazine yardımı miktarlarını dikkate alarak bütçe tekliflerini hazırlar ve Valinin onayına sunar. Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun TBMM Genel Kurulunda kabulünü müteakiben bütçeler Vali tarafından imzalanarak yürürlüğe konulur.

(5) Başkanlıklar Vali tarafından imzalanarak yürürlüğe konulan bütçelerinin bir örneğini en geç Ocak ayının 15'ine kadar İçişleri Bakanlığına gönderir." şeklinde düzenlenmiş olup Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarının bütçelerinin nasıl hazırlanacağı belirlenmiştir.

3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ve diğer mevzuatla Başkanlığa verilen görevlerin gerektirdiği her türlü giderler Başkanlık bütçesinden karşılanmaktadır.

Söz konusu Yönetmelik'in 15'inci maddesi uyarınca Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarının muhasebe ve raporlama işlemleri ise Genel Yönetim ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliklerine göre yapılmaktadır.

Gaziantep Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığında mali işlemler, söz konusu Yönetmelikler çerçevesinde, tahakkuk esaslı muhasebe sistemine uygun olarak, İçişleri Bakanlığının sunduğu e-İçişleri otomasyon sistemi üzerinden yürütülmekte olup, mali nitelikteki hesap ve işlemler, Strateji ve Koordinasyon Müdürlüğünce gerçekleştirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgeler Gaziantep Valiliği

YİKOB tarafından gönderilmemiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu,

güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütölen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Kuruma Ait Defter, Mali Tablo ve Belgelerin Mevzuata Uygun Olarak Düzenlenmemesi ve Zamanında Sayıştaya Gönderilmemesi

Gaziantep Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına ait hesap dönemi sonunda verilecek defter, mali tablo ve belgelerin zamanında düzenlenmediği ve Sayıştay Başkanlığına gönderilmediği tespit edilmiştir.

30.12.2016 tarih ve 29934 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin “Muhasebe ve raporlama işlemleri” başlıklı 15’inci maddesinde;

“(1) Başkanlıkların muhasebe ve raporlama işlemleri, 3/12/2014 tarihli ve 2014/7052 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe giren Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ve 27/5/2016 tarihli ve 29724 (Mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin ilgili hükümlerine göre yapılır.

....”

hükmü getirilmiştir.

Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarının muhasebe ve raporlama işlemlerinin ne şekilde yapılacağı Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiş olup, Başkanlıkların muhasebe ve raporlama işlemleri Genel Yönetim ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmelikleri çerçevesinde yapılmaktadır.

6085 sayılı Sayıştay Kanunu’nun “Hesapların verilmesi, muhasebe birimlerinin ve muhasebe yetkililerinin bildirilmesi” başlıklı 8’inci maddesinde;

“Kamu idarelerinin hesapları, muhasebe yetkilileri tarafından hazırlanarak üst yöneticiler veya görevlendirdiği harcama yetkilileri ile muhasebe yetkilileri tarafından denetime hazır bekletilir veya Sayıştay’ın bildireceği yere gönderilir.

Bu hesaplara ilişkin ve mevzuatına uygun olarak tutulan defter, kayıt ve belgelerden Sayıştay’a sunulacak olanların çeşitleri, verilme yeri, süresi ve usulleri Sayıştay tarafından belirlenir.

... ” denilmektedir.

03.12.2010 tarihli ve 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 8'inci maddesine dayanılarak hazırlanan Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın “Tanımlar” başlıklı 4'üncü maddesinde birleştirilmiş veriler defteri; yevmiye defteri, kasa defteri, büyük defter ve muhasebeleştirme belgelerinde yer alan ilgili kamu idaresinin ürettiği ve bu Usul ve Esaslara ekli tablodaki mali verileri içeren defter olarak tanımlanmıştır.

Nitekim Usul ve Esaslar'ın “Verilecek defter, mali tablo, belge ve bilgilerin çeşitleri” başlıklı 5'inci maddesinde;

“ ...

(3) Hesap dönemi sonunda verilecek defter, mali tablo ve belgeler şunlardır:

a) Birleştirilmiş veriler defteri.

b) Geçici ve kesin mizan.

c) Bilanço.

ç) Belgeler;

1) Kasa sayım tutanağı,

2) Banka mevcudu tespit tutanağı,

3) Alınan çekler sayım tutanağı,

4) Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,

5) Teminat mektupları sayım tutanağı,

6) Değerli kağıtlar sayım tutanağı,

7) Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli veya envanter defteri.

d) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamındaki idarelerin bütçe uygulama sonuçlarına ait tabloları;

1) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,

2) Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,

e) Faaliyet sonuçları tablosu veya gelir tablosu.

... ”

Aynı Usul ve Esaslar'ın “Defter, mali tablo, belge ve bilgilerin verilme yeri ve süresi” başlıklı 6'ncı maddesinde ise;

“(1) Defter, mali tablo, belge ve bilgilerden 5 inci maddede sayılanların verilme yeri Sayıştay Başkanlığıdır. Bu belgelerin onaylı bir örneği istemesi halinde ilgili denetçiye verilir.

(2) Hesap dönemi başında verilecek bilgiler Ocak ayı sonuna kadar Başkanlığa gönderilir.

(3) Aylık mizanlar ve birleştirilmiş veriler defteri takip eden ayın sonuna kadar Başkanlığa gönderilir.

(4) Hesap dönemi sonunda verilecek defter, mali tablo ve belgeler; ilgili mali yılı takip eden yılın Şubat ayı sonuna kadar Başkanlığa gönderilir.”

denilmektedir.

Buna göre, Gaziantep Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına ait defter, mali tablo ve belgelerin muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun olarak tam ve doğru olarak hazırlanması, mevzuatta belirlenen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulması gerekmektedir.

Ancak halihazırda Gaziantep Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına ait hesap dönemi sonunda verilecek defter, mali tablo ve belgelerin Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar çerçevesinde Sayıştaya ibraz edilmediği görülmüştür.

Sonuç olarak, belirtilen mevzuat hükümleri ile yapılan açıklamalar çerçevesinde Gaziantep Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına ait defter, mali tablo ve belgelerin tam ve doğru olarak hazırlanması, mevzuatta belirlenen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulması gerekmekte olup, bunun sağlanmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay'a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri İle Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslarda belirtilen hükümler gereği Başkanlığımıza ait defter, mali tablo ve belgelerin tam ve doğru olarak hazırlanması, mevzuatta belirlenen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulması hususuna dikkat edilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresinin vermiş olduğu cevapta ilgili işlemlerin zamanında yapılacağı belirtilmiştir. Ancak mali tabloların tarafımıza ibraz edilmemiş olması 2017 yılına ilişkin Kurum ile ilgili görüş vermemizi engellemektedir.

6085 sayılı Sayıştay Kanununun 8'inci maddesine dayanılarak çıkarılan "*Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar*"ın 5 inci maddesinde Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken mali tablolar ayrıntılı olarak belirtilmiştir. Ancak bu tablolar söz konusu Usul ve Esaslar çerçevesinde Sayıştaya ibraz edilmemiştir.

Belirtilen mevzuat hükümleri ile açıklamalar çerçevesinde Gaziantep Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına ait defter, mali tablo ve belgelerin tam ve doğru olarak hazırlanması, mevzuatta belirlenen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulması gerekmekte olup bunun sağlanmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Gaziantep Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı 2017 yılına ilişkin mali rapor ve tabloları hakkında, denetim görüşü oluşturabilmek için gerekli mali rapor ve tablolar Kamu İdaresi yönetimi tarafından sağlanamadığı için görüş bildirilememektedir.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Açılış Kaydının Gerçeği Yansıtması

Gaziantep Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına ait 1 nolu açılış yevmiesinin incelenmesi neticesinde; Başkanlığın 2016 yılı yönetim döneminden devretmesi gereken hesap bakiyelerinin mali tablolarda yer almadığı tespit edilmiştir.

Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları; ilk olarak 6360 sayılı Kanun'un

---

34'üncü maddesiyle 3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'a eklenen 28/A maddesi kapsamında Büyükşehir Belediyelerinin bulunduğu illerde valilik bünyesinde faaliyette bulunan, ayrı bir tüzel kişiliği ve bütçesi bulunmayan ve genel bütçe içerisinde yer alan bir idare olarak kurulmuştur.

Ancak, 01.09.2016 tarihli ve 29818 (2'nci Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 674 sayılı KHK'nın 35'inci maddesinde "3152 sayılı Kanunun 28/A maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesine "valiye bağlı olarak" ibaresinden sonra gelmek üzere "kamu tüzel kişiliğini haiz ve özel bütçeli" ibaresi eklenmiş," hükmüne yer verilmiştir.

Bunun sonucunda, 674 sayılı KHK'nın 35'inci maddesiyle 3152 sayılı Kanunun 28/A maddesinde yapılan değişiklikle Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları, 01.09.2016 tarihinden itibaren genel bütçe kapsamındaki idare olmaktan çıkarılarak, kamu tüzel kişiliğini haiz ve özel bütçeli idareye dönüşmüştür.

Dolayısıyla, 2016 yılı yönetim dönemi içerisinde Defterdarlık Muhasebe Müdürlüğü tarafından yapılan muhasebe işlemleri, 2017 yılı itibariyle Başkanlığın kendi bünyesinde kurulan muhasebe biriminde gerçekleştirilmeye başlamıştır.

Öte yandan, 3152 sayılı Kanun'a 15.08.2016 tarih ve 674 sayılı KHK'nın 36'ncı maddesi ile eklenen Geçici 10'uncu maddede;

"Başkanlıkların kullanımında bulunan her türlü taşınır, taşıt, araç, gereç ve malzeme ile borç ve alacaklar, hak ve yükümlülükler, yazı ve elektronik ortamdaki her türlü kayıt ve dokümanların devir işlemleri İçişleri Bakanlığınca belirlenecek esaslara göre yürütülür..."

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla, başkanlıklarca sözleşmeye bağlanmış olan işler mevcut sözleşme hükümlerine göre yürütülmeye devam olunur..."

hükümleri yer almaktadır.

30.12.2016 tarih ve 29934 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Muhasebe ve raporlama işlemleri" başlıklı 15'inci maddesi; "(1) Başkanlıkların muhasebe ve raporlama işlemleri, 3/12/2014 tarihli ve 2014/7052 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe giren Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ve 27/5/2016 tarihli ve 29724 (Mükerrer) sayılı Resmî

Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin ilgili hükümlerine göre yapılır.”

şeklinde düzenlenmiştir.

Yine Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin “*Yevmiye sistemi, muhasebeleştirme belgeleri ve açılış kayıtları*” başlıklı 43’üncü maddesinde;

“(5) Mali yılın başında bir önceki hesap döneminden devreden hesaplar için açılış bilançosu düzenlenir. Açılış bilançosuna dayanılarak, açılış yevmiyesinin kayıtlarını sağlamak üzere bilançodaki tutarlar düzenlenecek (1) yevmiye numaralı “muhasebe işlem fişiyle” ilgili hesaplara borç ve alacak kaydedilir. Açılış kaydına ilişkin muhasebe işlem fişine, açılış bilançosunun bir nüshası eklenir. Açılış kaydına esas tutarlar, ilgili hesap için açılacak büyük defter ve yardımcı defterlere aktarıldıktan sonra işlemlerin kaydına başlanır.”

hükmü bulunmaktadır.

Ayrıca Muhasebat Genel Müdürlüğü’nün “*Devir İşlemleri*” konulu 29.12.2016 tarih ve 29469 sayılı yazısında, devir veren muhasebe müdürlüklerinin avans, emanet, teminat gibi özellikli hesapları nasıl kapatacakları belirtilmiş, yapılan muhasebeleştirme evraklarının örneklerinin devir alan muhasebe birimine gönderileceği ve devir alan muhasebe biriminin söz konusu işlemlere ilişkin muhasebe kayıtlarını nasıl yapacakları detaylı olarak anlatılmış; bununla birlikte;

“... ”

8) Devir veren muhasebe birimlerince borç artığı devreden hesapların artıkları toplamı net değer hesabına borç, borç artıkları ilgili hesaplara alacak; alacak artığı devreden hesapların artıkları ilgili hesaba borç, alacak artıkları toplamı ise net değer hesabına alacak kaydedilmek suretiyle hesaben devredilmesi ve muhasebe işlem fişinin ilgili nüshalarının devir alan muhasebe birimine gönderilmesi,

9) Devir veren muhasebe biriminden alınan muhasebe işlem fişindeki yevmiye kayıtlarının devir alan muhasebe birimince ters kayıt yapılmak suretiyle kayıtlara alınması,

...”

denilerek bilanço hesaplarının tamamına ilişkin muhasebe kayıtlarının yapılması

gerektiği ifade edilmiştir.

Buna göre, 2016 yönetim döneminden her türlü taşınır, taşınmaz ile borç ve alacakların, hak ve yükümlülüklerin, yazı ve elektronik ortamdaki her türlü kayıt ve dokümanlar ile mevcut sözleşme yükümlülüklerinin devralınarak, 2017 yılında kamu tüzel kişiliğini haiz ve özel bütçeli bir idare olarak faaliyetlerine başlayan Başkanlığın, devralınan söz konusu varlık, yükümlülük borç ve alacaklarına ilişkin muhasebe kayıtlarının gerekli envanter işlemlerinin yapılarak 1 nolu açılış fişinde eksiksiz yer alması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, banka hesapları ile teminat ve emanetlerin devralındığı ancak bilançonun aktif kısmında yer alan hesap gruplarından 12 faaliyet alacakları, 140 hesabında izlenen alacaklar, 15 hesap grubunda izlenen taşınırlar, 25 grubunda izlenen duran varlıkların devralınmadığı ve dolayısıyla Gaziantep YİKOB'un başlangıç sermayesinin belli olmadığı, Başkanlığın açılış kaydının gerçeğe uygun yapılmadığı ve dolayısıyla açılış bilançosunun oluşturulamadığı anlaşılmıştır.

Belirtilen mevzuat hükümleri ve yapılan açıklamalar çerçevesinde, İdareye ait her türlü taşınır, taşınmaz ile borç ve alacakların, hak ve yükümlülüklerin, yazı ve elektronik ortamdaki her türlü gerekli kayıt ve dokümanlar ile mevcut sözleşme yükümlülüklerinin dönemsel kavramı ve kayıt zamanı ilkesi gereğince eksiksiz olarak muhasebe kayıtlarına alınmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "01/01/2017 tarihinden itibaren Başkanlığımızın genel bütçe kapsamından çıkarılarak, özel bütçeli teşkilat haline dönüştürülmesi ile birlikte kullanılacak muhasebe programlarında da değişikliğe gidilmiştir. 2016 yılı sonu itibarıyla Defterdarlık Muhasebe Müdürlüğüne, Başkanlığımıza yıl sonu kapanış fişi ulaştırılmadığı için Başkanlığımızın 2017 yılı açılış kaydına esas olmak üzere Muhasebe Müdürlüğünden aralıklı olarak devredilen hesaplar kadarıyla açılış gerçekleştirilebilmiştir. Bundan böyle Başkanlığımız ait her türlü taşınır, taşınmaz ile borç ve alacakların, hak ve yükümlülüklerin, yazı ve elektronik ortamdaki her türlü gerekli kayıt ve dokümanlar ile mevcut sözleşme yükümlülüklerinin dönemsel kavramı ve kayıt zamanı ilkesi gereğince eksiksiz olarak muhasebe alınması sağlanacaktır" denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresince söz konusu kayıtların yapılacağı belirtilmiş olmasıyla birlikte, yıl sonu kesin mizanından yola çıkılarak oluşturulan açılış yevmiyesinin

gerçekçi olarak hazırlanmamış olması, 2017 yılı mali tablolarının doğruluğunu ve güvenilirliğini zedelemektedir.

BULGU 2: Elektrik, Su ve Doğalgaza Ait Güvence Bedellerinin Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında Takip Edilmemesi

Gaziantep Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına ait muhasebe kayıtları ve mali tabloların incelenmesi neticesinde; elektrik, su ve doğalgaz abonelikleri için ödenen güvence bedellerinden 1 yıldan az olanların 126 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında, 1 yıldan uzun olanların ise 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında izlenmediği tespit edilmiştir.

126 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı ile ilgili olarak Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "*Hesabın Niteliği*" başlıklı 95'inci maddesinde;

"Bu hesap, kurumca bir işin yapılmasının üstlenilmesi veya bir sözleşmenin ya da diğer işlemlerin karşılığı olarak geri alınmak üzere diğer kamu idareleri veya kişilere bir yıldan daha az süreli verilen depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin izlenmesi için kullanılır."

226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı ile ilgili olarak Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "*Hesabın Niteliği*" başlıklı 168'inci maddesinde;

"Verilen depozito ve teminatlar hesabı, kamu idarelerince, bir işin yapılmasının üstlenilmesi veya bir sözleşmenin ya da diğer işlemlerin karşılığı olarak diğer kamu idareleri veya kişilere bir yıldan daha uzun süreli verilen depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin izlenmesi için kullanılır."

denilmektedir.

Anılan mevzuat hükümleri çerçevesinde verilen depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin izlenmesinde ilgili hesap olan 126 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı veya 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı kullanılmalıdır. Ancak Başkanlığa ait elektrik, su ve doğalgaz abonelikleri için ilgili şirketlere ödenen güvence bedellerinin ilgili hesaplarda izlenmediği görülmüştür.

Yukarıdaki açıklamalar gereğince; elektrik, su ve doğalgaza ilişkin Başkanlıkça

ödenen güvence bedellerinden 1 yıldan az olanlarının 126 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında, 1 yıldan uzun olanların ise 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında izlenmesi gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Defterdarlık Muhasebe Müdürlüğünden alınan devreden hesaplar kayıtlarında Elektrik, Su ve Doğalgaza ait güvence bedellerine ait 126/226 Verilen Depozitolar ve Teminatlar hesabı yer almadığından, Başkanlığımız muhasebe kayıtlarında gösterilememiştir. Ancak Başkanlığımız tarafından ödenen Elektrik, Su ve Doğalgaza ait güvence bedellerine ilişkin giderlerin muhasebe kayıtları Defterdarlık Muhasebe Müdürlüğünden talep edilecek olup Başkanlığımız muhasebe kayıtlarında 126/226 Verilen Depozitolar ve Teminatlar hesabında takibi yapılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresince bulgu konusu edilen hususa ilişkin herhangi bir itirazda bulunulmamış ve bulguda tespit edilen hususlar doğrultusunda düzeltme işlemlerinin yapılacağı belirtilmiş olsa da; güvence bedelleri için 126-226 Verilen Depozitolar ve Teminatlar Hesabı kullanılmamış olması nedeniyle Gaziantep Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı 2017 yılı mali tablolarının tam ve doğru bilgi vermediği düşünülmektedir.

BULGU 3: Ertesi Yıl Bütçesinden Karşılanmak Üzere Yapılan Maaş ve Ücret Ödemeleri İçin Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabının Kullanılmaması

Gaziantep Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığınca ödemesi yapılan 15 Aralık-14 Ocak muhtar maaşlarına ilişkin olarak, bu ödemelerden 01-14 Ocak tarih aralığına denk gelen kısmının 162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı kullanılmadan doğrudan 630 Giderler Hesabı ile giderleştirildiği görülmüştür.

08.06.2005 tarih ve 25839 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nin 5’inci maddesinde tanımlanan “Temel Kavramlar” arasında yer alan dönemsellik ilkesi; kamu idarelerinin faaliyetlerinin, belirli dönemlerde raporlanmasını ve her dönemin faaliyet sonuçlarının diğer dönemlerden bağımsız olarak saptanmasını ifade etmektedir.

162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı ile ilgili olarak Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin “*Hesabın Niteliği*” başlıklı 130’uncu maddesinde;

“Bu hesap, kurumlarca mal ve hizmet alımı karşılığı olmak üzere, maddi duran varlık hesaplarını ilgilendirmeksizin yüklenicilere verilen avanslar; ertesi yıl bütçesinden karşılanmak üzere verilen personel avansları ile emanetler hesabına alınan tutarlardan ilgililerine avans olarak ödenen tutarların izlenmesi için kullanılır.”

“Hesaba İlişkin İşlemler” başlıklı 131’inci maddesinin (b) fıkrasında ise;

“Ertesi yıl bütçesinden karşılanmak üzere yapılan maaş ve ücret ödemeleri

1) Aralık ayının 15 inde yapılan maaş ve ücret ödemelerinin ertesi yıl 01-14 Ocak dönemine karşılık gelen tutarları bu hesapta izlenir. Yeni mali yılda bu tutarlar, düzenlenecek ödeme emri ile bütçe giderleri hesabına aktarılır. Bu tutarlar yeni yıl bütçesi ödeneklerinden karşılanacağından, avans olarak verildiği yıldan herhangi bir ödenek devri yapılmaz.”

hükümlerine yer verilmiştir.

Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda, Gaziantep Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığınca 2017 yılının Aralık ayının on beşinde yapılan maaş ve ücret ödemelerinin 2018 yılının 01-14 Ocak dönemine karşılık gelen kısmının 162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabında izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Ertesi yıl bütçesinden karşılanacak Maaş ve ücret ödemelerinde 162-Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı kullanılmasına riayet edilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresince bulgu konusu edilen hususa ilişkin herhangi bir itirazda bulunulmamış ve bulguda tespit edilen hususlar doğrultusunda düzeltme işlemlerinin yapılacağı belirtilmiş olsa da; söz konusu maaş ve ücret ödemeleri için 162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı kullanılmamış olması nedeniyle Gaziantep Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı 2017 yılı mali tablolarının tam ve doğru bilgi vermediği düşünülmektedir.

BULGU 4: Kıdem Tazminatı Karşılıklarının Ayrılmaması ve Kıdem Tazminatları Karşılıkları Hesabının Kullanılmaması

Gaziantep Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığında, izleyen dönemlerde ödenmesi muhtemel kıdem tazminatları için 372 Kıdem Tazminatları Karşılığı Hesabı veya

472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının kullanılmadığı tespit edilmiştir.

27.05.2016 tarih ve 29724 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabını düzenleyen "*Hesabın niteliği*" başlıklı 281'inci maddesinde;

"Bu hesap, belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan ve faaliyet dönemi içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılır."

"Hesabın işleyişi" başlıklı 282'nci maddesinde;

"1) Hesaba ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Alacak

1) Vadeleri bir yılın altına düşen ve faaliyet dönemi içerisinde ödenmesi öngörülen kıdem tazminatı tutarları bu hesaba alacak, 472- Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına borç kaydedilir.

b) Borç

1) Ödenen tazminatlar bu hesaba borç, ödemenin şekline göre ilgili hesaplara alacak; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir."

472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabını düzenleyen "*Hesabın niteliği*" başlıklı 330'uncu maddesinde;

"(1) Bu hesap, ilgili mevzuatı uyarınca belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan uzun vadeli kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılır."

"Hesabın işleyişi" başlıklı 331'inci maddesinde;

"(1) Hesaba ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Alacak

1) Hesaplanan kıdem tazminatı karşılık tutarları bu hesaba alacak, 630-Giderler Hesabına borç kaydedilir.

b) Borç

1) *Vadeleri bir yılın altına düşen kıdem tazminatı karşılıkları bu hesaba borç, 372-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına alacak kaydedilir.*” şeklinde düzenlemeler yer almaktadır.

Mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere, izleyen yılda ödenmesi beklenmeyen kıdem tazminatlarının Borç ve Gider Karşılıkları Hesap grubunda yer alan 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabında takip edilmesi gerekmektedir. Eğer kıdem tazminatı izleyen yılda ödenecek ise dönem sonu itibarıyla 472 Kıdem Tazminatı Hesabına borç, 372 Kıdem Tazminatı Hesabına alacak kaydı yapılmalıdır. Kamu idaresinde yapılan denetimlerde izleyen dönemlerde ödenmesi söz konusu olan kıdem tazminatlarına ait karşılıklar için herhangi bir hesaba kayıt yapılmamıştır.

Yukarıda belirtilen açıklamalar doğrultusunda, kıdem tazminatı karşılıklarının ayrılmasının ve ilgili hesaplarda izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "izleyen dönemlerde ödenmesi muhtemel kıdem tazminatı karşılıklarının ayrılması ve 372/472 Kıdem Tazminatları Karşılığı Hesabında takip edilmesi sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresinin vermiş olduğu cevapta kıdem tazminatı karşılıklarının ilgili hesaplarda kayıt altına alınacağı belirtilmiştir. Ancak bu kayıtların yapılmamış olması 2017 yılı mali tablolarının doğruluğunu ve güvenilirliğini zedelemektedir.

BULGU 5: Kredi Kartı İle Tahsilat Olduğu Halde Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabının Kullanılmamış Olması

Muhasebe kayıtları üzerinde yapılan incelemede, Gaziantep Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığınca tır parkı ile ilgili yapılan tahsilatların kredi kartı post cihazı ile sağlandığı halde 109 Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabının kullanılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 109 Banka Kredi Kartlarından Alacaklar hesabına ilişkin düzenleme getiren "*Hesabın niteliği*" başlıklı 73'üncü maddesinde;

"(1) Bu hesap, banka kredi kartlarıyla yapılan tahsilat ve bunlara ilişkin olarak yapılan mahsup ve iade işlemlerinin izlenmesi için kullanılır.

(2) Banka kredi kartları ile yapılan tahsilatlara ilişkin olarak Maliye Bakanlığınca

genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri için belirlenen usul ve esaslara uyulur.”,

“Hesabın işleyişi” başlıklı 74’üncü maddesinde ise;

“(1) Banka kredi kartlarından alacaklar hesabına ait borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Borç

1) Banka kredi kartıyla yapılan tahsilatlar bir taraftan bu hesaba borç, 600- Gelirler Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak; diğer taraftan gelir kaydedilen tutarlar 805- Gelir Yansıtma Hesabına borç, 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak kaydedilir.

b) Alacak

1) Banka kredi kartıyla yapılan tahsilatlar nedeniyle kurumun banka hesabına aktarılan tutarlar bu hesaba alacak, 102-Banka Hesabına borç kaydedilir.

2) Banka kredi kartıyla yapılan tahsilatlardan iptal edilenlere ilişkin tutarlar bu hesaba alacak, ilgili hesaplara borç kaydedilir. Daha önce bütçeye gelir kaydedilenler 805- Gelir Yansıtma Hesabına alacak, 800-Bütçe Gelirleri Hesabına borç kaydedilir.”

şeklinde düzenlemeler getirilmiştir.

Yönetmelik’te belirtildiği üzere Başkanlıkça banka kredi kartlarıyla yapılan tahsilat ve bunlara ilişkin olarak yapılan mahsup ve iade işlemlerinin izlenmesi için 109 Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabının kullanılacağı ifade edilmektedir.

Banka kredi kartlarıyla yapılan tahsilatlar 109 Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabına borç, 600 Gelirler Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak, banka kredi kartlarıyla yapılan tahsilatlar nedeniyle muhasebe biriminin banka hesabına aktarılan tutarlar 109 Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabına alacak, 102 Banka Hesabına borç kaydedilmelidir.

Uygulamada, Gaziantep YİKOB’a ait olan tır parkından kredi kartı ile tahsilat yapıldığı halde 109 Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabının kullanılmadığı, 102 Banka Hesabı üzerinden takip edildiği anlaşılmıştır.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri ve yapılan açıklamalar çerçevesinde pos cihazı ile yapılan tahsilatların 109 Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabında takip edilmesinin

uygun olacağı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "banka kredi kartları aracılığıyla pos cihazı ile yapılan tahsilatların 109- Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabında takip edilmesi sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresinin vermiş olduğu cevapta kredi kartı ile yapılan tahsilatların 105 nolu hesapta takip edileceği belirtilmiştir. Ancak bu hesabın kullanılmamış olması 2017 yılı mali rapor ve tablolarının doğruluğunu ve güvenilirliğini zedelemektedir.

BULGU 6: Kültür Varlıkları Katkı Paylarının Tahakkuk Kayıtlarının Yapılmıyor Olması

Gaziantep Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığının mali tablo ve muhasebe kayıtları ile kültür ve taşınmaz varlıklarının korunmasına ait katkı payı işlemlerinin incelenmesi neticesinde; Belediyelerce katkı payı olarak tahsil olunan tutarların YİKOB'a bildirilmesi sonrası tahakkuk esaslı muhasebe gereği yapılması gereken tahakkuk kayıtlarının yapılmadığı ve bu payların banka hesabına yatırılmasıyla birlikte emanet hesaplarında izlendiği tespit edilmiştir.

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun "*Taşınmaz Kültür Varlıklarının Onarımına Yardım Sağlanması ve Katkı Payı*" başlıklı 12'nci maddesinde;

"Belediyelerin ve il özel idarelerinin görev alanlarında kalan kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi amacıyla kullanılmak üzere 29/7/1970 tarihli ve 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 8 inci ve 18 inci maddeleri uyarınca mükellef hakkında tahakkuk eden emlak vergisinin % 10'u nispetinde Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Katkı Payı tahakkuk ettirilir ve ilgili belediyesince emlak vergisi ile birlikte tahsil edilir.

...

Bu madde uyarınca tahakkuk eden katkı payları hakkında 1319 sayılı Kanunun üçüncü kısmı hükümleri uygulanır. Katkı paylarına ilişkin usul ve esaslar İçişleri Bakanlığı ile Bakanlık tarafından belirlenir.

..."

hükmü yer almaktadır.

6360 Sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un "Çeşitli Hükümler" başlıklı 3'üncü maddesinin 3'üncü fıkrasında;

"21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 12 nci maddesi kapsamında il özel idarelerince kullanılan haklar ve yetkiler ile yürütülen görevler, il özel idaresi bulunmayan illerde Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığınca kullanılır ve yürütülür. Bahsedilen kanun hükmü uyarınca toplanan taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payı tutarları, defterdarlıklar bünyesinde açılan emanet hesaplarına aktarılır. Toplanan paraların yüzde yirmilik kısmı Kültür ve Turizm Bakanlığının öncelik vereceği projelerde kullanılır. Yıl içinde proje karşılığı tahsis edilmeyen miktar aynı amaçla kullanılmak üzere Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesine aktarılır. Aktarılan bu miktarları aynı amaçla kullanmak üzere gelecek yıl bütçesine aktarmaya Kültür ve Turizm Bakanlığı yetkilidir."

hükmü yer almaktadır.

Bu hüküm gereğince, belediyelerce tahsil edilen taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payının Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığınca takip edilmesi ve kullanılması gerekmektedir.

Öte yandan, söz konusu tutarların takip ve tahsil işlemleri ile gelir kayıtlarının nasıl yapılacağı Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde açıkça düzenlenmiştir. Yönetmeliğin 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabına ilişkin işlemleri düzenleyen "Hesaba ilişkin işlemler" başlıklı 87'nci maddesinde;

"a) Gelirlerden alacakların tahakkuk işlemleri

1) İlgili servislerce tahakkuk bordroları ile ya da tahakkuk fişleri ile muhasebe birimine bildirilen gelirlerden alacak tahakkukları, düzenlenecek muhasebe işlem fişiyle ilgili hesaplara alınarak tahakkuk kayıtları yapılır. Gün içindeki gelirlerden alacak tahakkukları gün sonuna kadar muhasebe servisine bildirilir. İlgili mevzuatı uyarınca diğer kamu idarelerinden alınması gereken yardımlar, paylar veya benzeri gelirler ile nakden alınacak hasılat ve kâr payları tahakkuk ettiğinde gelirlerden alacaklar hesabına kaydedilir. Bir yıl veya faaliyet dönemi içinde tahsili gereken tutarlar bu hesaba, içinde bulunulan dönemi takip eden dönemlerde tahsili gereken tutarlar ise duran varlıklar ana hesap grubunda yer alan

gelirlerden alacaklar hesabına kaydedilerek izlenir. Duran varlıklar ana hesap grubunda yer alan gelirlerden alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan dönem sonlarında vadesi bir yılın altına inenler bu hesaba aktarılır. Nitelikleri itibarıyla tahakkuku tahsiline bağlı bütçe geliri olarak yapılan tahsilatlar, bu hesapla ilişkilendirilmez.”

denilmektedir.

Belirtilen mevzuat hükümleri uyarınca, belediyelerin emlak vergisi gelirlerinden taşınmaz kültür varlıklarının korumasına katkı payı adı altında toplanan tutarların muhasebeleştirilmesi işlemlerinde, belediyelerden bildirimler geldiğinde 120 Gelirlerden Alacaklar ve 600 Gelirler Hesabının kullanılarak tahakkuk kaydının yapılması, katkı payı banka hesabına yattığında ise 102 Banka ve 333 Emanetler Hesaplarının kullanılması gerekmektedir. Gelir ve giderlerin tahakkuk ettirildikleri yılın hesaplarında gösterilmesi, bütçe işlemlerinin ise nakit esasında muhasebeleştirilmesi tahakkuk esaslı muhasebe sisteminin gereğidir.

Ancak, uygulamada belediyelerce katkı payı olarak tahsil olunan tutarların Başkanlığa bildirilmesi sonrası tahakkuk esaslı muhasebe gereği yapılması gereken tahakkuk kayıtlarının yapılmadığı, payların banka hesabına yatırılmasıyla birlikte emanet hesaplarında izlendiği görülmüştür.

Sonuç olarak, belirtilen mevzuat hükümleri uyarınca belediyelerin emlak vergisi gelirlerinden taşınmaz kültür varlıklarının korumasına katkı payı adı altında toplanarak Başkanlığın emanet hesabında izlenen tutarların temel muhasebe kavramlarına uygun olarak tahakkuk kayıtlarının yapılması, böylece yılı itibarıyla kuruma yatırılması gereken toplam katkı payı tutarı ile yatırılan tutarların karşılaştırılmasının sağlanması gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyelerce kültür varlıklarının korunmasına ait katkı payı olarak toplanan tutarların Başkanlığımıza bildirilmesi sonrası yapılacak muhasebeleştirme işleminde 120- Gelirlerden Alacaklar Hesabının kullanılmasına riayet edilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresinin vermiş olduğu cevapta kültür katkı paylarının tahakkuk kayıtlarının yapılacağı belirtilmiştir. Ancak Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğünün 03.04.2017 tarih ve 3296 sayılı yazısında YİKOB' ların 674 sayılı KHK ile tüzel kişiliği haiz özel bütçeli kuruluş oldukları gerekçesiyle kültür varlıkları katkı paylarının emanet hesapta izlenmesi yerine bütçe geliri olarak kaydedilmesi gerektiği belirtilmiştir. Bu durumda Belediyelerden katkı payı olarak tahsil olunan tutarların tahakkuk esaslı muhasebe sistemi gereği emanet hesapları yerine gelir hesaplarında izlenmesi gerekmektedir.

2017 yılı içerisinde tahakkuk kayıtlarının yapılmamış olması mali tablolarının doğruluğunu ve güvenilirliğini zedelemektedir.

BULGU 7: Takipteki Alacaklar İçin Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabının Kullanılmaması

Gaziantep Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığının 2017 yılı mali tablo ve muhasebe işlemlerinin incelenmesi neticesinde, Kültür ve katkı paylarına ilişkin takipteki alacaklar için 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabının kullanılmadığı; dolayısıyla takipteki alacakların mali tablolara yansıtılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin “*Faaliyet Alacakları*” başlıklı 85’inci maddesinde:

“12 Faaliyet alacakları

(1) Bu hesap grubu, gelir olarak tahakkuk ettirilen ve bir yıl içinde tahsili öngörülen faaliyet alacakları ile verilen depozito ve teminatların izlenmesi için kullanılır.

(2) Faaliyet alacakları niteliklerine göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur.

120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı

121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı

122 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı

126 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı

127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı” ,

Yönetmeliğin 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı ile ilgili düzenlemeler getiren “Hesabın niteliği” başlıklı 89'uncu maddesinde;

“Bu hesap, mevzuatı gereğince tahakkuk ettirilen faaliyet alacaklarından takibe alınan tutarlar ile bunlardan yapılan tahsilat, tecil ve terkinlerin izlenmesi için kullanılır.”,

Yönetmeliğin “22 Faaliyet Alacakları” hesap grubunu düzenleyen 163'üncü maddesinde ise;

“(1) Bu hesap grubu, kurumca gelir olarak tahakkuk ettirilen ve bir yıldan daha uzun sürede tahsili öngörülen her türlü vergi, resim, harç gelirleri, mal veya hizmet satış gelirlerinden kaynaklanan senetli ve senetsiz alacaklar, verilen depozito ve teminatlar ile mevzuatı gereğince bir yılı aşan bir süreyle tecil veya tehir edilen alacakların izlenmesi için kullanılır.

(2) Bu grupta yer alan tutarlardan vadesi bir yılın altına inenler, dönen varlıklar ana hesap grubu içerisindeki ilgili hesaplara aktarılır. Faaliyet alacakları niteliklerine göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur.

220 Gelirlerden Alacaklar Hesabı

222 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı

226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı

227 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı” denilmektedir.

Söz konusu alacak hesaplarının gelirlerin tahakkuk ettirilmesinde ve tahsili öngörülen faaliyet alacakları ile verilen depozito ve teminatların izlenmesi amacıyla kullanılmaları gerekmektedir.

Kamu idaresince takipli alacakların muhasebe hesaplarında izlenmediği, sadece tahsilat yapıldığında 600 Gelirler hesabına gelir olarak kaydedildiği tespit edilmiştir. Oysa ki, geçmiş yıllardan bugüne toplam 318.569,52 TL tutarında tahsil edilmeyen ve takipte olması gereken katkı payı alacağı bulunmaktadır. Başkanlığın ilçe belediyelerinden tahsil etmesi gereken kültür ve katkı payı tutarlarından takipli alacakları mali tablolara yansımamakta dolayısıyla kamu idaresinin alacaklı olduğu miktar tam olarak tablolarda görülmemektedir.

Faaliyet alacakları hesaplarının kullanılması gerek varlık hesapları arasında yer alan

alacakların ve gelirlerin takip edilmesi gerekse mali tabloların gerçek durumu yansıtması açısından önem arz etmektedir.

Sonuç olarak yukarıda yapılan açıklamalar ve anılan mevzuat hükümleri çerçevesinde gelirlerin tahakkukunda ve alacakların, 121 Gelirden Takipli Alacaklar Hesabında izlenmesi veya vade yapısına bağlı olarak 22 Faaliyet Alacakları hesap grubuna ait hesapların kullanılması ve mali tablolarda gösterilmesinin gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Başkanlığımızın faaliyetinden kaynaklı takipli alacakları 121 Gelirden Takipli Alacaklar Hesabında izlenecek olup veya vade yapısına bağlı olarak 22 Faaliyet Alacakları hesap grubuna ait hesapların kullanılmasına ve mali tablolarda gösterilmesine dikkat edilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresinin vermiş olduğu cevapta takipteki alacaklar için 121 nolu hesabın kullanılacağı belirtilmiştir. Ancak bu kaydın yapılmamış olması 2017 yılı mali rapor ve tablolarının doğruluğunu ve güvenilirliğini zedelemektedir.

BULGU 8: Vadeli Mevduat Hesaplarından Yapılan Gelir Vergisi Kesintilerinin Muhasebe Kayıtlarında Görünmemesi

Gaziantep Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığının vadeli mevduat hesaplarına işletilen faiz tutarlarının, gelir vergisi kesintisi yapıldıktan sonraki net tutarlarının muhasebe kayıtlarına alındığı, kesintinin ise kayıtlarda görünmediği tespit edilmiştir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 6'ncı maddesine göre; kamu idarelerinin faaliyetlerine ilişkin gelir ve gider işlemleri, tahakkuk esasına dayalı olarak gelir ve gider hesaplarında izlenir. Gelir ve gider hesapları, bütçe ile ilgili olsun veya olmasın, genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri gereği tahakkuk eden her türlü gelir ve giderin kaydına mahsustur.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 102 Banka Hesabı ile ilgili düzenlemeler getiren "Hesabın işleyişi" başlıklı 57'nci maddesinin a/6 fıkrasına göre, muhasebe birimlerinin hesaplarının bulunduğu bankalarca tahakkuk ettirilerek banka hesabına aktarılan faiz tutarları bu hesaba, tevkifat tutarları 630 Giderler Hesabına borç, faiz tutarının içinde bulunulan aya ait kısmı 600 Gelirler Hesabına, geçmiş aylara ait kısmı 181 Gelir Tahakkukları Hesabına alacak kaydedilir. Banka hesabına aktarılan tutarın tamamı aynı zamanda 805 Gelir Yansıtma Hesabına borç, 800 Bütçe Gelirleri Hesabına alacak kaydedilir.

Genel Yönetim Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 39'uncu maddesinde yer alan “Gayrisafilik İlkesi” başlıklı muhasebe ilkesinde;

“Gelir ve giderler herhangi bir düzenleme veya standart ile aksi kararlaştırılmadıkça netleştirilmeden kaydedilir.” denilmektedir.

İdarece uygulanan bu yöntem bütçenin gayrisafilik ilkesi ile de bağdaşmamaktadır. Bilindiği üzere gayrisafilik ilkesi, bütçede yer alan tüm gelir ve giderlerin brüt olarak kaydedilmesini, gelir ve giderlerin birbirinden mahsup edilmeden kayıtlara geçirilmesini ifade etmektedir.

Sonuç olarak, bütçede meydana gelen bütün hareketlerin muhasebe kayıtlarında yer alması gerektiğinden, yukarıda bahsi geçen mevzuat hükümleri doğrultusunda, elde edilen faiz gelirlerinin İdare tarafından önce brüt olarak gelirler hesabına kaydedilmesinin, bu gelir nedeniyle doğan vergi giderinin giderler hesabında ayrıca gösterilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Başkanlığımızın vadeli mevduat hesaplarına işletilen faiz tutarları ve gelir vergisi kesintisine ilişkin muhasebeleştirilmesinde Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 57'nci maddesinin a/6 fıkrası ve Genel Yönetim Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 39'uncu maddesinde yer alan hükümlere dikkat edilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresince bulgu konusu hususa herhangi bir itirazda bulunulmamış ve bulguda tespit edilen hususlar doğrultusunda düzeltme işlemlerinin yapılmaya başlanacağı belirtilmiş olsa da, vadeli mevduat hesaplarından yapılan gelir vergisi kesintilerinin mevzuata uygun kaydedilmemesi nedeniyle Gaziantep Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı 2017 yılı mali tablolarındaki 102 Banka Hesabı, 630 Giderler Hesabı, 600 Gelirler Hesabı, 181 Gelir Tahakkukları Hesabının tam ve doğru bilgi vermediği düşünülmektedir.

BULGU 9: Yapımı Süren Maddi Duran Varlıkların Muhasebe Kayıtlarının Hatalı Yapılması

Gaziantep Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığınca hakediş ödemelerinin muhasebeleştirilmesinde 630 Giderler Hesabının kullanıldığı, 258 Yapılmakta Olan

Yatırımlar Hesabının kullanılmadığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 630 Giderler Hesabının isleyişini açıklayan 372 inci maddesi gereğince; 630 Giderler Hesabı, bütçe ile ilgili olarak tahakkuk ettirilen ancak, bilanço hesabını ilgilendirmeyen giderlerin kaydında kullanılır. Duran varlıklar hesap grubu içerisinde yer alan 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı bilanço hesabını ilgilendirdiğinden yapımı süren maddi duran varlıklara ilişkin muhasebe kayıtlarında 630 Giderler hesabının kullanılması mümkün değildir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı başlıklı 204 üncü maddesi gereğince; Yapılmakta olan yatırımlar hesabı; kamu idarelerine ait yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin, geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hâllerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hâllerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılincaya kadar izlenmesi için kullanılır.

Bu hüküm gereğince Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığınca gerçekleştirilen maddi duran varlık yapım sürecinde hakediş ödemelerinin 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı kullanılarak muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Başkanlığımızca gerçekleştirilecek maddi duran varlık yapım sürecinde yapılacak hak ediş ödemelerinde, 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının kullanılarak muhasebeleştirme yapılması hususunda gerekli hassasiyet gösterilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresinin vermiş olduğu cevapta devam eden yapım işlerinde 258 nolu hesabın kullanılacağı belirtilmiştir. Ancak 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar hesabının kullanılmamış olması 2017 yılı mali tablolarının doğruluğunu ve güvenirliliğini zedelemektedir.

BULGU 10: 4734 sayılı Kanun'un 22/d Maddesi Kapsamında Yapılan Doğrudan Temin Alımlarında Yasaklılık Kontrolünün Yapılmaması

Doğrudan temin usulüyle gerçekleştirilen alımlarda kurumun internet sayfasından ilgili gerçek veya tüzel kişinin yasaklı olup olmadığına ilişkin kontrolün yapılmadığı görülmüştür.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "İdareler Tarafından EKAP Üzerinden Gerçekleştirilecek İşlemler" başlıklı 30'uncu maddesinin 5'inci fıkrasının 4'üncü bendinde "4734 sayılı Kanunun 22 nci maddesi uyarınca doğrudan temin yoluyla alım yapılması halinde alım yapılacak kişi ya da firmanın ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığı teyit ettirilmeyecektir. Ancak, anılan Kanunun 22 nci maddesinin (d) bendinde belirtilen parasal limit dahilinde yapılan alımlarda, alım yapılacak gerçek veya tüzel kişinin Kurumun internet sayfasındaki yasaklılar listesinde bulunup bulunmadığının kontrol edilmesi ve yasaklı olduğunun belirlenmesi durumunda, söz konusu kişiden alım yapılmaması gerekmektedir." açıklaması yer almaktadır.

Yukarıda ayrıntısı belirtildiği üzere, 4734 sayılı Kanun'un 22/d maddesi uyarınca doğrudan temin yoluyla alım yapılması halinde alım yapılacak kişi ya da firmanın ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığı teyit ettirilmeyecek, ancak anılan Kanun'un 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen parasal limit dahilinde yapılan alımlarda, alım yapılacak gerçek veya tüzel kişinin Kamu İhale Kurumu'nun internet sayfasındaki yasaklılar listesinde bulunup bulunmadığının kontrol edilmesi ve yasaklı olduğunun belirlenmesi durumunda söz konusu kişiden alım yapılmaması gerekmektedir.

Gaziantep Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığında belirtilen mevzuat hükümleri çerçevesinde doğrudan temin usulü ile gerçekleştirilen alımlarda Kamu İhale Kurumunun internet sayfasından yasaklılık teyidinin yapılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Kamu İhale Genel Tebliği'nin 30'uncu maddesinin 5'inci fıkrasının 4'üncü bendinde hüküm altına alınan, 4734 sayılı Kanun'un 22/d maddesi uyarınca doğrudan temin usulü ile gerçekleştirilen alımlarda Kamu İhale Kurumunun internet sayfasından yasaklılık teyidinin yapılması hususuna Başkanlığımızca bundan böyle daha da dikkat edilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevapta, bulguda belirtilen hususlara ilişkin gerekli işlemlerin yapılacağı ifade edilmiştir. Dolayısıyla parasal limit dahilinde yapılan alımlarda, alım yapılacak gerçek veya tüzel kişinin Kamu İhale Kurumu'nun internet sayfasındaki yasaklılar listesinde bulunup bulunmadığının kontrol edilmesi ve yasaklı olduğunun belirlenmesi durumunda söz konusu kişiden alım yapılmaması gerekmektedir.

BULGU 11: Akaryakıt Alımlarının Doğrudan Temin Usulüyle Gerçekleştirilmesi

Gaziantep Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığında akaryakıt alımlarının açık ihale usulü ile yapılması gerekirken doğrudan temin ile yapıldığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "*Temel İlkeler*" başlıklı 5'inci maddesinde;

"İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur.

Eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal veya hizmet alımları ile yapım işleri kısımlara bölünemez.

Bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulü temel usullerdir. Diğer ihale usulleri Kanunda belirtilen özel hallerde kullanılabilir."

hükmü getirilmiştir.

Mal Alım İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin "*Temel İlkeler*" başlıklı 4'üncü maddesinin üçüncü fıkrasında da "*Eşik değerlerin veya parasal limitlerin altında kalmak ya da bu Yönetmelikte yer alan diğer hükümlerin uygulanmasından kaçınmak amacıyla mal alımları kısımlara bölünemez*" denilmiştir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine göre mal veya hizmet ile yapım işlerinde yaklaşık maliyeti eşik değer üzerinde olanlar için temel ihale usulleri olan açık ihale usulü veya belli istekliler arasında ihale usullerinin tercih edilmesi gerekmektedir. Temel ihale usulleri uygulanmasına rağmen herhangi bir isteklinin katılmaması veya ihalenin yapılmasına olanak bulunmaması durumunda yeni bir ihale yapılacak süreye kadar ihtiyacın giderilmesi için pazarlık usulü ihale yapılması gerekmektedir. Ancak pazarlık usulü ihale neticesinde de herhangi bir istekli bulunmaması halinde doğrudan temin ile ihtiyacın tedarik edilmesi söz konusu olabilmektedir. Ayrıca idareler ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur.

Sonuç olarak kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasını sağlamak zorunlu olup, 4734 sayılı Kanun'da açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulü temel ihale usulü olarak belirlenmiştir. Dolayısıyla Başkanlık ihtiyaçlarına yönelik akaryakıt alımlarının bir ihale usulü sayılmayan doğrudan temin yöntemiyle kısımlara bölünerek yapılmasının

mevzuata aykırı olduğu düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Başkanlığımız ihtiyaçlarına yönelik akaryakıt alımlarının doğrudan temin usulü ile değil de 4734 sayılı Kanun’da belirtilen ihale usulü ile temin edilmesi yönünde çalışmalar başlatılmıştır.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından gönderilen cevapta, bulguda belirtilen hususlara ilişkin gerekli işlemlerin yapılacağı ifade edilmiştir. Söz konusu olan akaryakıt alımlarının 4734 sayılı Kanun’da yer alan temel ihale usulleri ile yapılması gerekmektedir.

BULGU 12: Enerji Müsaadesi Alınabilmesi İçin Elektrik Dağıtım Şirketince Yapılması Gereken Trafo Kurulumları ve Diğer İlk Yatırım Giderlerinin İdare Bütçesinden Karşılanması ve Söz Konusu Giderlerin Dağıtım Firmasından Talep Edilmemesi

Gaziantep Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığında anahtar teslim yapım işlerinde, enerji müsaadesi alınabilmesi için elektrik dağıtım şirketince yapılması gereken trafo kurulumları ve diğer ilk yatırım giderlerinin kurum bütçesinden ödendiği, söz konusu giderlerin dağıtım firmasından talep edilmediği görülmüştür.

30.03.2013 tarih 28603 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu’nun “*Tanımlar ve Kısaltmalar*” başlıklı 3’üncü maddesinde:

“...

e) Dağıtım şirketi, belirlenen bir bölgede elektrik dağıtımı ile iştigal eden tüzel kişiyi

f) Dağıtım tesisi, iletim tesislerinin ve dağıtım gerilim seviyesinden bağlı üretim ve tüketim tesislerine ait şalt sahalarının bittiği noktadan sonraki nihayet direğinden, alçak gerilim seviyesinden bağlı tüketicilerin yapı bina giriş noktalarına kadar, bina giriş ve sayaç arası hariç, elektrik dağıtımı için teçhiz edilmiş tesis ve teçhizat ile dağıtım şirketince teçhiz edilen ya da devralınan sayaçları

...

ifade eder”

denilmektedir. Dolayısıyla enerjinin bina giriş noktalarına kadar getirilmesi dağıtım

şirketlerinin uhdesindedir.

Ayrıca Elektrik Piyasası Bağlantı ve Sistem Kullanım Yönetmeliği'nin "Bağlantı Görüşü" başlıklı 10/A maddesinde;

"(1) Gerçek veya tüzel kişilerin, dağıtım sistemine bağlantı talebinin dağıtım şirketi tarafından bu Yönetmelik ve ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde karşılanması esastır.

(2) Bağlantı için yapılan başvuru, dağıtım şirketi tarafından, 4 üncü madde ile bu maddede yer alan hükümler çerçevesinde dağıtım sisteminin mevcut durumuna göre genişleme yatırımı veya yeni yatırımın gerekli olması hususları da dikkate alınarak değerlendirilir.

...

b) Başvuru sahibinin, bağlantı görüşünde yer verilen öngörülen bağlantı süresine/tarihine itiraz hakkı saklı olup, bu konuda Kuruma başvuru yapılabilir. Başvuru, bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde Kurum tarafından değerlendirilir. Dağıtım şirketi tarafından verilen görüşe ilişkin gerekçelerin Kurum tarafından uygun görülmemesi halinde, Kurumun belirleyeceği sürede bağlantı yapılır.

c) Başvuru sahibinin (b) bendi kapsamında haksız bulunması veya bağlantı talebinin karşılanabilmesi için dağıtım şirketi tarafından bildirilen sürenin başvuru sahibi tarafından uzun bulunması ve bağlantı talebinin dağıtım şebekesi yapılarak karşılanabilir olması halinde gerekli yatırım 21 inci madde kapsamında başvuru sahibi tarafından üstlenilebilir." denilmiştir.

Aynı Yönetmeliğin "Bağlantı Hattı" başlıklı 10/B maddesinde ise "Kullanıcının bağlantısı için gerekli olmakla birlikte bağlantı hattı dışında kalan dağıtım tesisi kapsamındaki tesisler dağıtım şirketlerince tesis edilir. Bu kapsamdaki tesisler için 21 inci madde çerçevesinde işlem yapılabilir." denilmektedir.

Bahsi geçen Yönetmeliğin "Dağıtım Varlıkları" başlıklı 21'inci maddesinde

"(1) Üretim ve tüketim tesislerinin dağıtım sistemine bağlanabilmesi veya dağıtım sistemine bağlı üretim ve tüketim tesislerinin güç artışı taleplerinin karşılanabilmesi için, sistem kullanımı açısından kapasitenin yetersiz olması nedeniyle, genişleme yatırımı veya yeni yatırım yapılmasının gerekli olduğu hallerde, söz konusu yatırım dağıtım şirketi adına,

bağlantı yapmak isteyen veya güç artışı talep eden gerçek veya tüzel kişi tarafından ilgili mevzuat kapsamındaki teknik standartlar sağlanarak yapılabilir veya finanse edilebilir.

(2) Başvuru sahibinin gerekli dağıtım şebekesinin yapımını üstlenmeyi tercih etmesi durumunda; dağıtım şirketi ile başvuru sahibi arasında, ilgili dağıtım tesisine ilişkin finansman ve bağlantı koşulları gibi hususların düzenlendiği tesis yapım sözleşmesi imzalanır. Bu durumda söz konusu dağıtım tesisinin projesinin hazırlanması başvuru sahibinin sorumluluğunda olup, projenin hazırlanabilmesine ilişkin etüt için gerekli olan tüm bilgiler dağıtım şirketi tarafından sağlanır. Finansman yönteminde ise dağıtım şirketi ile başvuru sahibi arasında tesis edilecek dağıtım varlıklarının maliyetinin finanse edilmesine ilişkin koşullarının yer aldığı bir sözleşme imzalanır. Bu yöntemde proje hazırlama sorumluluğu dağıtım şirketine aittir.

(3) Bu durumda gerçekleşen yatırıma ait bedel, dağıtım şirketi tarafından bağlantı görüşünde verilen bağlantı talebinin karşılanabileceği tarihteki yıl içerisinde en fazla oniki aylık eşit taksitle, yatırımı yapan veya finanse eden gerçek veya tüzel kişiye, muhataba ulaşılamaması halinde tesisin bulunduğu yerdeki en yakın banka ya da PTT şubesine, hak sahip veya sahipleri adına yatırılarak ödenir. Dağıtım tesisinin geçici kabulünün, dağıtım şirketinin bağlantıyı karşılayabileceğini öngördüğü tarihten sonra yapılması halinde ödeme geçici kabulün yapıldığı tarihi takip eden yıl içerisinde söz konusu dağıtım tesisinin bulunduğu yerlere ilişkin kullanım haklarının, geri ödemenin yapılacağı yıla kadar TEDAŞ adına temin edilememiş olması halinde ise ödeme, bu hakların tamamının TEDAŞ adına temin edildiği yılı takip eden yıl içerisinde yapılır. Dağıtım şirketi ilgili dağıtım tesisini, varlık kayıtlarına ödemenin yapıldığı tarihte ekler.

...

(5) Bu madde hükümleri uyarınca yapılan dağıtım tesisinin geçici kabulünün yapıldığı ayı takip eden aydan itibaren, geri ödemenin yapılacağı ilk taksit tarihine kadar geri ödemesi yapılmamış tutar Tüketici Fiyat Endeksi oranında güncellenir. Vadesinde geri ödemesi yapılmamış taksitlere ilişkin tutara, vade tarihinden itibaren 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanun hükümlerine göre belirlenen kanuni faiz oranı uygulanır.”

denilmektedir.

Mevzuat hükümlerine göre dağıtım sistemine bağlantının, dağıtım lisansı sahibi tüzel

kişi tarafından karşılanması esastır. Ancak mevcut durum çerçevesinde genişleme yatırımı veya yeni yatırımın söz konusu olması halinde talep sahibince dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiye bağlantı talebinin karşılanabileceği makul süre sorulur. Başvuru sahibi tarafından sürenin uzun bulunması halinde gerekli yatırım başvuru sahibi tarafından üstlenilebilir. Bu durumda mülkiyet ve kullanım hakları ile finansman koşullarının yer aldığı bağlantı anlaşması ve tesis yapım anlaşması imzalanması gerekmektedir. Yönetmelik hükümlerine göre yapılan harcamanın, dağıtım şirketi tarafından ilgili yatırımın yapılacağı yıl içinde en fazla 12 eşit taksitle yatırımı yapan gerçek veya tüzel kişiye ödenmesi gerekmektedir. Ayrıca yapılan harcamanın geçici kabulü takip eden aydan ilk taksit ayına kadar TÜFE oranında güncellenmesi gerekmektedir.

Dolayısıyla enerjinin bina giriş noktalarına kadar getirilmesi dağıtım şirketlerinin uhdesinde olmasına rağmen dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi adına bu yatırımın yapılması mevzuata göre mümkündür. Ancak bu durum istisnadır ve yukarıda açıklanan şartların gerçekleşmesi halinde yapılma imkânı vardır.

İdare bütçesinden anahtar teslim proje kapsamında ihale edilerek veya iş artışı kapsamında yapılan ve yaklaşık maliyetleri ve tenzilat oranları aşağıdaki listede belirtilen okullara enerji alınabilmesi için gerekli olan trafoların ilgili dağıtım şirketince karşılanması gerekmesine rağmen dağıtım şirketinin ilgili yatırımı daha sonraki yıllarda gerçekleştirebileceğini bildirmesi sonucu söz konusu trafolar İdarece yaptırılmıştır. Ancak mevzuatın öngördüğü tesis yapım anlaşmasının yapılmadığı tespit edilmiştir.

Sonuç olarak dağıtım şirketince yapılması gereken trafo kurulumları ile diğer ilk yatırım giderlerinin ilgili dağıtım şirketince karşılanması gerekmekte olup, Başkanlığın söz konusu ödemelere ilişkin tahsilat sürecini takip ederek, tahsilatı sağlayacak girişimlerde bulunması gerektiği düşünülmektedir.

Tablo 1: Trafo Kurulumu Yapılan İşler

Sıra	İhale Kayıt No	İşin Adı	Trafo Yaklaşık Maliyet	Kırım Oranı	Trafo Sözleşme Bedeli
1	2016/314936	Şehitkamil İlçesi Kozluyazı İlkokulu 8 Derslikli Yapım İş	65.450,61	28,74%	46.640,10
2	2016/316032	Şehitkamil İlçesi Yalangoz İlkokulu 12 Derslikli Yapım İş	92.213,98	30,18%	64.383,80
3	2016/401934	Karkamış 16 Derslikli İmam Hatip Ortaokulu Yapım İş	129.262,80	26,05%	95.589,84
4	2016/435884	Şahinbey Muhacirosman 9 Derslikli İlkokulu ve Ortaokulu Yapım İş	86.477,84	24,66%	65.152,40
5	2016/504742	Nizip Gürbaşak 3 Derslik İlkokul Yapım İş	100.000,00	30,96%	69.040,00
6	2016/320121	Şahinbey Sarısalkım 24 Derslikli Anadolu Lisesi Yapım İş	53.309,94	27,15%	38.836,29
7	2016/377217	İsrahiye Yeşilyurt 16 Derslikli ÇPLYapım İş	65.722,54	27,81%	47.445,10

Kamu idaresi cevabında; Elektrik Piyasası Bağlantı ve Sistem Kullanım Yönetmeliği'nin "Tanımlar ve kısaltmalar" başlıklı 3'üncü maddesinde; yer alan bağlantı hattı ve bağlantı noktası kavramları tanımlanmış, ilgili Yönetmeliğin 15'inci maddesi kapsamında dağıtım sistemine bağlı tüketiciler açısından, bağlantı noktasından kullanım yerine kadar olan tesis ve teçhizatın tüketicinin mülkiyetinde olduğu, bağlantı noktası dâhil olmak üzere bağlantı noktasından itibaren hattın geri kalan kısmının ise dağıtım tesisini ifade ettiği belirtilmiş, bu kapsamda mevzu konusu olan trafoların mülkiyetlerinin dağıtım şirketinde değil kamu idaresinde olduğu açıklanmıştır. Çeşitli trafo tiplerine ilişkin dağıtım şebekesi

şemaları ve bağlantı hatları açıklanmış, çeşitli yapım işleri için dağıtım şirketinden alınan enerji bağlantı ön izin belgeleri ekte gönderilmiştir.

Elektrik Piyasası Bağlantı ve Sistem Kullanım Yönetmeliği'nin "Dağıtım tesisi sınırları" başlıklı 10/B Maddesinde belirlenen mesafeler dâhilinde kalmak kaydıyla idare tarafından tesis edilen bağlantı hattı için abonelik aşamasında bağlantı bedeli ödenmediği belirtilmiştir. İlgili raporda belirtilen okullar için; bağlantı ön izin belgelerinde ve yapılan işlerde bu mesafelere uygun hareket edildiği ifade edilmiştir.

Milli Eğitim Bakanlığınca onaylı olan okul tip projelerinde, mahal listelerinde, yaklaşık maliyet cetvellerinde trafo tesisine ait çizimlerin, hesaplamaların ve fiyatlandırmaların yer aldığı ayrıca projesine ve mahal listesine uygun olarak imalatlar yapıldığı, dağıtım şirketinin yatırımlarının sınırlı olması ve yatırım yapacağı bölge ile Milli Eğitim Bakanlığı yatırım programında yer alan eğitim tesislerinin bulunduğu bölgenin örtüşmemesi gibi nedenlerle trafo kurulumu bedellerinin idare tarafından karşıladığı ifade edilmiştir.

Tesis edilen trafolardan sadece okulun enerji ihtiyacı karşılanmakta olduğu, bu trafoların okula ait olup, elektrik dağıtım şirketinin diğer abonelerine elektrik verilmemekte olduğu, trafo tesisinin mülkiyetinin ise Milli Eğitim Bakanlığı / İl Milli Eğitim Müdürlüğüne ait olduğu ve dağıtım şirketinin mülkiyetinin bulunmadığı kamu idaresi tarafından gönderilen cevapta açıklanmıştır.

Dağıtım şirketi tarafından trafo yapılması talep edilen eğitim tesislerinde, trafo kurulumunun yapılmaması halinde hem abonelik işlemlerinin gerçekleşmeyeceği hem de eğitim tesisinin geçici kabulü yapılamayacağından Milli Eğitim Müdürlüğüne teslim edilemeyeceği ve eğitim-öğretim hizmetlerinde aksamaya neden olacağı belirtilmiştir.

Ayrıca diğer illerdeki Yatırım İzleme Koordinasyon Başkanlıklarıyla görüşmeler yapıldığı; görüşmelerde okulların enerji ihtiyacı için elektrik dağıtım şirketlerince aynı içerikte enerji müsaadesi verildiği ve trafo ihtiyacı duyulan okul inşaatlarına YİKOB tarafından trafo tesisleri yapıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında da belirtildiği üzere Elektrik Piyasası Bağlantı ve Sistem Kullanım Yönetmeliği'nin "*Tanımlar ve kısaltmalar*" başlıklı 3'üncü maddesinde; bağlantı hattı ve bağlantı noktası aşağıdaki şekilde açıklanmıştır.

Bağlantı hattı: Tüketicilerin iç tesisatını dağıtım şebekesine bağlamak için gerekli ve bu Yönetmelik kapsamında belirtilen mesafe sınırları dâhilinde olan; AG'den(alçak gerilim) bağlı tüketiciler için yapı bina giriş noktasından itibaren dağıtım şebekesine kadar, OG'den (orta gerilim) bağlı tüketiciler için tüketicinin şalt sahasının bittiği noktadan sonraki nihayet direğinden itibaren dağıtım şebekesine kadar olan hattı,

Bağlantı noktası: İletim tesislerinin ve dağıtım gerilim seviyesinden bağlı üretim ve tüketim tesislerine ait şalt sahaslarının bittiği noktadan sonraki nihayet direğini ve alçak gerilim seviyesinden bağlı tüketicilerin yapı bina giriş noktasını,

ifade etmektedir.

Bahsi geçen Yönetmeliğin “*Dağıtım Tesisleri*” başlıklı 15’inci maddesinde “*Dağıtım sistemine bağlı tüketiciler açısından, bağlantı noktasından kullanım yerine kadar olan tesis ve teçhizat tüketicinin mülkiyetindedir. Bağlantı noktası dahil olmak üzere bağlantı noktasından itibaren hattın geri kalan kısmı dağıtım tesisidir.*” denilmektedir.

Kamu idaresi cevabında da sık sık vurgulanan bu madde metninde geçen “*bağlantı noktası dahil olmak üzere bağlantı noktasından itibaren hattın geri kalanı dağıtım tesisidir*” ifadesine göre bağlantı noktası dağıtım tesisi kapsamına girmektedir. Dolayısıyla bağlantı noktasının mülkiyeti kamu idaresinin verdiği cevabın aksine tüketicinin mülkiyetinde değildir çünkü madde metninde açıkça bağlantı noktası dahil olmak üzere hattın geri kalan kısmına dağıtım tesisidir denilmektedir. Ayrıca Yönetmeliğin “*Dağıtım tesisi sınırları*” başlıklı 10/B maddesinin 3’üncü fıkrasında “*Birinci ve ikinci fıkralarda yer verilen bağlantı hattı, tercih etmesi halinde kullanıcı tarafından tesis edilebilir. Bu durumda ilgili kullanıcı tarafından bağlantı bedeli ödenmez. Bunun tercih edilmemesi durumunda kullanıcı tarafından bağlantı bedeli ödenir ve bağlantı hattı dağıtım şirketi tarafından tesis edilir.*” hükmü yer almaktadır. Söz konusu mevzuat düzenlemeleri birlikte ele alındığında bağlantı hattının kullanıcı tarafından tesis edilmesi durumunda bağlantı bedeli ödenmeyeceği, bağlantı hattının dağıtım şirketi tarafından tesis edilmesi halinde ise tüketici tarafından bağlantı bedeli ödeneceği değerlendirilmektedir. Bağlantı bedeli karşılığında bağlantı tesisinin tüketici tarafından yapıldığında, yukarıda yer verilen 15’inci madde hükümleri doğrultusunda giriş hücresi bedelinin dağıtım şirketinden talep edilmesi gerekmektedir. Hem bağlantı hattının tüketici tarafından tesis edildiği hem de bağlantı bedeli ödendiğinde ise, bağlantı bedeli ve 15’inci madde kapsamında giriş hücresi bedeli dağıtım şirketinden talep edilmelidir.

Kamu idaresi cevabında Yönetmeliğin “*Dağıtım tesisi sınırları*” başlıklı 10/B maddesinde bahsedilen mesafelere uyulduğu ve bağlantı için herhangi bir ödemede bulunulmadığı ifade edilmektedir. Ancak Yönetmeliğin 10/B maddesinin 4’üncü fıkrasında geçen “*Bağlantı hattının kullanıcı tarafından tesis edilecek olması halinde, dağıtım şirketi ile kullanıcı arasında, bağlantı hattının tesisine, kullanım haklarına ve devrine ilişkin bir tesis yapım sözleşmesi imzalanır.*” hükmüne istinaden bağlantı hattı kullanıcı tarafından tesis edilmiş olsa bile bir tesis yapım sözleşmesinin imzalanması gerekmektedir.

Cevapta gönderilen enerji bağlantı ön izin belgelerinde; yapılacak trafoların tipleri görülmemekte sadece yaklaşık maliyete esas olmak üzere, işin yapımı esnasında keşif artışı oluşmaması ve abonelik aşamasında elektrik besleme sorunu çıkmaması açısından okulun elektrik ihtiyacının; hangi noktadan, kaç metre mesafeden ve hangi şartlarda enerji verileceği belirtilmiştir. Zaten dağıtım şirketince verilen cevapların son paragrafında “*Yazımız enerji izni niteliğinde olmayıp yapılması planlanan tesisteki enerji bağlantı noktasının anlaşılması ve buna göre hazırlık yapılması amacıyla verilmiştir.*” denilmektedir.

Milli Eğitim Bakanlığınca onaylı olan okul tip projelerinde, mahal listelerinde, yaklaşık maliyet cetvellerinde trafo tesisine ait çizimlerin, hesaplamaların ve fiyatlandırmaların yer almasının trafo tesisinin kamu idaresi tarafından yapılacağı anlamına gelmediği, mevzuat çerçevesinde hareket edilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Yine kamu idaresi cevabında elektrik dağıtım şirketinin yatırımlarının sınırlı olması ve yatırım yapacağı bölge ile Milli Eğitim Bakanlığı yatırım programında yer alan eğitim tesislerinin bulunduğu bölgenin örtüşmemesi gibi gerekçeler nedeniyle trafo tesisinin kamu idaresi tarafından yaptırılması istenilmektedir. Ancak bu konu bulguda da belirtildiği üzere Elektrik Piyasası Bağlantı ve Sistem Kullanım Yönetmeliği’nin “*Bağlantı Görüşü*” başlıklı 10/A maddesinde ifade edilmiştir.

Söz konusu maddede;

“(1) Gerçek veya tüzel kişilerin, dağıtım sistemine bağlantı talebinin dağıtım şirketi tarafından bu Yönetmelik ve ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde karşılanması esastır.

(2) Bağlantı için yapılan başvuru, dağıtım şirketi tarafından, 4 üncü madde ile bu maddede yer alan hükümler çerçevesinde dağıtım sisteminin mevcut durumuna göre genişleme yatırımı veya yeni yatırımın gerekli olması hususları da dikkate alınarak

değerlendirilir.

...

b) Başvuru sahibinin, bağlantı görüşünde yer verilen öngörülen bağlantı süresine/tarihine itiraz hakkı saklı olup, bu konuda Kuruma başvuru yapılabilir. Başvuru, bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde Kurum tarafından değerlendirilir. Dağıtım şirketi tarafından verilen görüşe ilişkin gerekçelerin Kurum tarafından uygun görülmemesi halinde, Kurumun belirleyeceği sürede bağlantı yapılır.

c) Başvuru sahibinin (b) bendi kapsamında haksız bulunması veya bağlantı talebinin karşılanabilmesi için dağıtım şirketi tarafından bildirilen sürenin başvuru sahibi tarafından uzun bulunması ve bağlantı talebinin dağıtım şebekesi yapılarak karşılanabilir olması halinde gerekli yatırım 21 inci madde kapsamında başvuru sahibi tarafından üstlenilebilir.” denilmektedir.

Söz konusu madde metninden anlaşıldığı üzere genişleme yatırımı veya yeni yatırım gerekmesi halinde gerekli yatırım 21’inci madde kapsamında başvuru sahibi tarafından üstlenilebilecektir. Ancak bahsi geçen 21’inci maddeye göre, yapılan harcamaların geri ödenmesine ilişkin şartları içeren tesis yapım sözleşmesi imzalanmalıdır.

Cevapta diğer illerdeki Yatırım İzleme Koordinasyon Başkanlıklarıyla görüşmeler yapıldığı; trafo ihtiyacı duyulan okul inşaatlarında YİKOB’lar tarafından trafo tesisleri yapıldığı ifade edilmiştir. Ancak denetimimiz kapsamında incelenen ve en çok yatırımın gerçekleştirildiği İstanbul Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığında, söz konusu trafo kurulumlarının dağıtım şirketi adına yapıldığı, 21’inci maddede bahsedilen tesis yapım sözleşmesinin imzalanmış olduğu ve geri ödeme sürecinin işletilmekte olduğu tespit edilmiştir.

Sonuç olarak verilen mevzuat hükümleri ve yapılan açıklamalar doğrultusunda, dağıtım şirketince yapılması gereken trafo kurulumları ile diğer ilk yatırım giderlerinin ilgili dağıtım şirketince karşılanması gerekmekte olup, Başkanlığın söz konusu ödemelere ilişkin tahsilat sürecini takip ederek, tahsilatı sağlayacak girişimlerde bulunması gerektiği düşünülmektedir.

BULGU 13: Kültür Varlıkları Katkı Paylarının Ödenmemesi ya da Geç Ödenmesi

Gaziantep Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığında kültür katkı payı ödemekle yükümlü 9 belediyenin 2016 ve 2017 yılı kültür katkı paylarını ödeme durumları incelendiğinde bazı belediyelerin aylık bildirim ve ödemelerini geciktirdikleri veya olması gerekenden daha az ödeme yaptıkları görülmüştür.

6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un "*Çeşitli Hükümler*" başlıklı 3'üncü maddesinin 3'üncü fıkrasında yer alan;

"21/07/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 12 nci maddesi kapsamında il özel idarelerince kullanılan haklar ve yetkiler ile yürütülen görevler, il özel idaresi bulunmayan illerde Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığınca kullanılır ve yürütülür." hükmü ile 12'nci madde gereğince il özel idaresince kullanılan haklar ve yetkiler YİKOB'lara devredilmiştir.

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanun'un 12'nci maddesinde ise;

"Belediyelerin ve il özel idarelerinin görev alanlarında kalan kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi amacıyla kullanılmak üzere 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 8 inci ve 18 inci maddeleri uyarınca mükellef hakkında tahakkuk eden emlak vergisinin % 10'u nispetinde Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Katkı Payı tahakkuk ettirilir ve ilgili belediyesince emlak vergisi ile birlikte tahsil edilir." ifadesine yer verilerek ilçe belediyelerinin topladığı emlak vergisinin %10'u oranında ayrıca taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payı olarak tahsil olunacağı ve bu tahsil olunan miktarların tahsil edildiği ayı takip eden ayın onuncu günü akşamına kadar YİKOB'lara bir bildirim ile beyan edilerek aynı süre içinde ödeneceği hüküm altına alınmıştır.

Aynı maddenin devamında;

"...

Yukarıdaki hükümlere göre, taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payı olarak tahsil olunan miktarlar tahsil edildiği ayı takip eden ayın onuncu günü akşamına kadar il özel idarelerine bir bildirim ile beyan edilerek aynı süre içinde ödenir. Tahsil ettikleri

katkı payını yukarıda belirtilen süre içinde il özel idarelerine yatırmayan belediyelerden, bu katkı payları 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı tatbik edilerek tahsil edilir.

...

Belediye başkanları, belediyelerin tahsil ettikleri paylardan il özel idarelerine ödemeleri gereken taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı paylarının, zamanında ve tam olarak ödenmesini sağlamakla yükümlüdür. Ödenmeyen paylar, ilgili il özel idaresinin talebi üzerine ilgili belediyenin İller Bankasından aldığı genel bütçe vergi gelirleri payından kesilerek talep eden özel idareye gönderilir.

...”

hükümleri yer almaktadır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine göre, ilçe belediyeleri topladıkları taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı paylarını takip eden ayın 10’uncu gününe kadar yatırmaları gerekmektedir. Aksi takdirde yatırılmayan paylara ilişkin olarak 6183 sayılı Kanun hükümleri doğrultusunda gecikme zammının uygulanacağı, ilgili maddenin devamında ifade edilmektedir. Ayrıca Belediye Başkanları söz konusu payları zamanında ve tam olarak ödenmesini sağlamakla yükümlüdürler.

Aşağıdaki tablolardan da anlaşılacağı üzere Başkanlığın hesabına yatırılması gereken kültür katkı payları toplamı geçmiş yıllar da dâhil olmak üzere 318.569,52 TL’dir.

Sonuç olarak, bazı belediyelerin kültür varlıkları katkı paylarını ödemediği veya geç ödediği, konunun İller Bankasına yazılması, böylece ilgili belediyelerin genel bütçe gelirlerinden söz konusu payların kesilerek YİKOB’a gönderilmesinin sağlanması uygun olacaktır.

Tablo 2: 2017 Yılı Kültür Varlıkları Payı Ödeme Durumu

2017 YILI KÜLTÜR VARLIKLARI PAYI GENEL LİSTESİ				
S.NO	BELEDİYENİN ADI	TAHAKKUK	TAHSİLAT	KALAN
1	Şahinbey Belediye Başkanlığı	3.544.711,94	3.544.711,94	0,00
2	Şehitkamil Belediye Başkanlığı	4.874.460,27	4.874.460,27	0,00
3	Nizip Belediye Başkanlığı	257.337,12	257.337,12	0,00
4	Oğuzeli Belediye Başkanlığı	215.749,97	165.289,20	50.460,77
5	Yavuzeli Belediye Başkanlığı	999,15	999,15	0,00
6	Karkamış Belediye Başkanlığı	1.790,65	1.790,65	0,00
7	Araban Belediye Başkanlığı	10.545,06	10.545,06	0,00
8	Nurdağı Belediye Başkanlığı	5.653,29	5.653,29	0,00
9	İslahiye Belediye Başkanlığı	107.330,99	57.908,62	49.422,37
Toplam		9.018.578,44	8.918.695,30	99.883,14

Tablo 3: Önceki Yıllar Kültür Varlıkları Borç Durumu

BELEDİYELERİN ÖNCEKİ YILLAR BORÇ LİSTESİ (Kalan Borç Miktarı)					
S.NO	BELEDİYENİN ADI	NEREDEN KESİLEREK GELDİĞİ	TOPLAM BORÇ	GELEN ÖDEME	NET BORÇ
1	OĞUZELİ BELEDİYE BAŞKANLIĞI	İller Bankasına bildirilen	59.542,04 ₺	9.081,27 ₺	50.460,77 ₺
2	OĞUZELİ BELEDİYE BAŞKANLIĞI	Vergi Dairesine Bildirilen	104.262,69 ₺	0,00 ₺	104.262,69 ₺
3	NURDAĞI BELEDİYE BAŞKANLIĞI	İller Bankasına bildirilen	5.653,29 ₺	5.653,29 ₺	0,00 ₺
4	NURDAĞI BELEDİYE BAŞKANLIĞI	Vergi Dairesine Bildirilen	2.577,82 ₺	0,00 ₺	2.577,82 ₺
5	İSLAHIYE BELEDİYE BAŞKANLIĞI	İller Bankasına bildirilen	81.658,23 ₺	57.908,62 ₺	23.749,61 ₺
6	İSLAHIYE BELEDİYE BAŞKANLIĞI	Vergi Dairesine Bildirilen+Yapılandı	60.296,23 ₺	22.660,74 ₺	37.635,49 ₺
TOPLAM					218.686,38 ₺

Kamu idaresi cevabında; “Başkanlığımız hesaplarına belediyeler tarafından gönderilen kültür varlıkları katkı payları her ay düzenli olarak takip edilerek sonraki ayın 10. Gününe kadar ödemesi yapılmayan kültür katkı paylarının yasal faizi ile birlikte tahsil edilmesi için İller Bankasına bildirimini yılda 3 dönem olarak yapılarak konu takip edilmektedir.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından gönderilen cevapta, bulguda belirtilen hususlara ilişkin gerekli işlemlerin yapılmakta olduğu ifade edilmiştir. Ayrıca konunun; Maliye Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve İller Bankası A.Ş.’ye yazılarak söz konusu borçlu olunan kültür varlıkları katkı payı tutarlarının ivedi olarak tahsilatının yapılması ve katkı paylarını ödemede etkin bir sistemin geliştirilmesi için gerekli çalışmaların yapılmasının uygun olacağı

düşünülmektedir.

BULGU 14: Projelendirme Sürecindeki Hatalar Nedeniyle Yapım Sürecinde Anlaşmazlıklar Çıkması

Anahtar teslim götürü bedel sözleşme düzenlenen bazı yapım işi ihalelerinde sözleşmenin uygulanması aşamasında, projeler arasında veya projeler ile mahal listeleri arasında çelişkiler olduğu tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "*İdarelerce Uyulması Gereken Diğer Kurallar*" başlıklı 62'nci maddesinin (c) bendinde;

"Yapım işlerinde arsa temin edilmeden, mülkiyet, kamulaştırma ve gerekli hallerde imar işlemleri tamamlanmadan ve uygulama projeleri yapılmadan ihaleye çıkılamaz. İhale konusu yapım işinin özgün nitelikte ve karmaşık olması nedeniyle teknik ve malî özelliklerinin gerekli olan netlikte belirlenemediği durumlarda ön veya kesin proje üzerinden ihaleye çıkılabilir. Uygulama projesi bulunan yapım işlerinde anahtar teslimi götürü bedel teklif alınmak suretiyle ihale yapılması zorunludur."

hükmü yer almaktadır.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 6'ncı maddesinde, yapım işlerinde uygulama projelerine istinaden işin tamamı için isteklinin teklif ettiği toplam bedel üzerinden anahtar teslim götürü bedel sözleşme düzenlenmesi, ön-kesin projelere dayalı yapım işlerinde ise birim fiyat sözleşme türünün esas alınması hükmüne yer verilmiştir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin "*Tanımlar*" başlıklı 4'üncü maddesinde ise,

"...

Anahtar teslimi götürü bedel sözleşme: Uygulama projeleri ve bunlara ilişkin mahal listelerine dayalı olarak, işin tamamı için yüklenicinin teklif ettiği toplam bedel üzerinden yapılan sözleşmeyi,

Birim fiyat sözleşme: Ön veya kesin projelere ve bunlara ilişkin mahal listeleri ile birim fiyat tariflerine dayalı olarak idarelerce hazırlanmış cetvelde yer alan her bir iş kaleminin miktarı ile yüklenici tarafından bu iş kalemleri için teklif edilen birim fiyatların çarpımı sonucu bulunan tutarların toplamı üzerinden yapılan sözleşmeyi,

... ifade eder” denilmektedir.

Belirtilen mevzuat hükmüne göre yapım işi ihalesine çıkılmadan önce mülkiyet ve imar problemlerinin çözülmesi ve daha sonra ayrıntılı şekilde uygulama projesi hazırlanarak ihaleye çıkılması gerekmekte iken kamu idaresinin yapım işleri incelendiğinde imar işlemleri tamamlanmadan ihaleye çıkıldığı ve bu sebeple de süre uzatımına neden olduğu görülmüştür. Ayrıca anahtar teslim götürü bedel teklif alınmak suretiyle ihaleye çıkılan işlerde Kanun’un genel mantığına göre en önemli süreç uygulama projelerinin hazırlanması aşamasıdır. Öyle ki, yapılacak her bir imalat için ayrı bir fiyat alınmayacak, iş paket halinde toplam tutara yaptırılacaktır. Bu nedenle, projelerin açık, anlaşılabilir olması ve mahal listesi ile proje arasında herhangi bir tutarsızlığın bulunmaması gerekmektedir. Proje ve mahal listesi uyumsuzlukları, ilgili imalatın proje kapsamında mı yoksa iş artışı kapsamında mı yapılacağı konusunda tereddütler meydana getirmektedir.

İhale aşamasında, projelerin yetersizliğinin mahal listesi ile kapatılmaya çalışılması ve mahal listesinde yer alıp uygulama projesinde bulunmayan imalatlar nedeniyle, istekliler yapılıp yapılmayacağı belli olmayan iş grupları için gerçekçi teklif verememektedir. Bunun sonucunda da İdare, 4734 sayılı Kanun’un temel ilkelerinden olan rekabeti, saydamlığı, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılması şartlarını sağlayamamaktadır.

Bunun yanında İdare, sözleşmenin ifa sürecinde de, yüklenici ile proje yerine mahal listesinde düzenlenen imalatların yapılması konusunda ihtilafa düşmektedir. Uygulama projeleri ile mahal listeleri arasında uyumsuzluk olduğu görüldüğünden bu belgelerin daha gerçekçi ve birbirleriyle uyumlu hazırlanması gerekmektedir.

Gaziantep YİKOB’da yapılan incelemelerde aşağıdaki çelişkilerin mevcut olduğu görülmüştür;

1. Radye temel kalınlığının mimari proje ile statik projede farklılık göstermesi.
2. Radye temel üstü su basman dolgu imalatlarına ait statik projede herhangi bir duvar altı hatıl imalatı ile ilgili detay bulunmaması.
3. Vaziyet planında mozaik harpuşta iken mahal listesinde 6 cm mucartalı bazalt olarak görünmesi.

4. Ahşap kapılar mahal listesinde 3 mm kompakt lamine iken proje detaylarında laminant kaplama görünmesi.

5. Çatı konstrüksiyonun tip detay proje ile statik projede farklı görünmesi. Çatı kenet sisteminin mimari projede alüminyum sandviç panel iken mahal listesinde kenetli sac kaplama görünmesi.

6. Asma tavan imalatlarının proje ve mahal listesi arasında aynı mahal için farklılıklar göstermesi.

7. Mahal listesinde koridorlara öğrenci dolapları mevcut iken mimari projede dolapların görünmemesi.

8. Pencere boyutları hususunda kat planları ile pencere detayları arasında uyumsuzluklar bulunması.

Verilen örnekler neticesinde kamu idaresince projelendirme sürecine yeterli önem verilmediği görülmektedir. Meri mevzuat hükümlerine göre uygulama projelerinin detaylı bir şekilde açık ve net olması gerekmektedir

Bu itibarla, hem ihale hem de sözleşmelerin uygulanması sürecinde benzer sorunlarla karşılaşmamak için projelendirme sürecine daha fazla dikkat edilmesinin, projelerin birbirleri ile uyumlu olmasına ve mahal listesi ile çelişmemesine önem verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Başkanlığımız tarafından yürütülen işlerin çok yoğun olması ve personel sayısının bu iş yoğunluğunu karşılamada yetersiz kalması nedeniyle, bazı yapım işlerine ait ihaleye esas uygulama projeleri ve mahal listeleri hizmet alım yolu ile hazırlanmıştır. Hizmet alım yolu ile hazırlanan bu projelerde her ne kadar detaylı incelemeye ve hata yapılmamaya çalışılmış ise de başkanlığımız iş yükünün çok fazla olması ve personel sayısının yetersiz olması nedeniyle bazı hatalar dikkatten kaçabilmiştir. Başkanlığımızca ihalesi yapılacak işlere ait projelerin hazırlanması aşamasında, uygulama projelerinin mahal listeleri ile uyumlu olması hususunda gerekli hassasiyet gösterilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından gönderilen cevapta, proje uyumsuzluklarının temel nedenleri olarak yoğunluk ve personel yetersizliği vurgulanmış olsa da, anahtar teslimi

götürü bedel teklif alınmak suretiyle ihale yapılarak sözleşmesi imzalanan yapım işlerinde en önemli süreç projelendirme sürecidir. Sözleşme, projede yer alan imalatları kapsadığı için projelerdeki veya eklerindeki çelişkili konular ödeme aşamasında önemli farklar yaratmaktadır. Kamu idaresinin gerekli çalışmaları yaparak projelendirme sürecine daha fazla önem vermesi gerektiği düşünülmektedir.

BULGU 15: Yapım İşi İhalesi Kapsamında Bağışlanan Dizüstü Bilgisayarların Kayıtlara Alınmaması

Gaziantep Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı tarafından ihale edilen yapım işlerine ait sözleşmelere konulan hüküm çerçevesinde ihaleyi kazanan firma tarafından İdareye bağışlanan dizüstü bilgisayarların kayıtlara alınmadığı tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "*Bağış ve Yardımlar*" başlıklı 40'inci maddesinde yer alan;

"... Kamu idarelerine yapılan her türlü bağış ve yardımlar gelir kaydedilir. Nakdi olmayan bağış ve yardımlar, ilgili mevzuatına göre değerlemeye tâbi tutularak kayıtlara alınır." hükmüne istinaden kamu idarelerine yapılan her türlü bağış ve yardımın kayıtlara alınması gerekmektedir.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "*Bağış ve Yardım Yoluyla Edinilen Taşınırların Girişi*" başlıklı 16'ncı maddesinde de Kanununun 40'inci maddesindeki düzenlemeye benzer şekilde; bağış ve yardım olarak edinilen taşınırların teslim alındığında, taşınır kayıt yetkilisi tarafından Taşınır İşlem Fişi düzenlenerek kayıtlara alınacağı, fişin birinci nüshasının bağış ve yardım edene verileceği veya gönderileceği belirtilmiştir.

Yapılan denetimlerde İdareye toplam 63 adet dizüstü bilgisayar bağışlandığı bunlardan 45'inin personele dağıtıldığı 18'inin ise dağıtımının henüz yapılmadığı ve dağıtılan dizüstü bilgisayarlar için Taşınır Mal Yönetmeliği'nin gerektirdiği Taşınır Teslim Belgesi düzenlenmediği tespit edilmiştir. Mevzuat hükümleri uyarınca Başkanlıkta yapılan bu uygulama mevzuata aykırılık teşkil etmektedir.

Söz konusu dizüstü bilgisayarların mevzuat hükümleri doğrultusunda demirbaş kayıtlarına alınmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Başkanlığımızca ihale edilen yapım işlerini kapsamında,

ihaleyi kazanan firma tarafından idaremize bağışlanan dizüstü bilgisayarların Taşınır Mal Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde kayıt altına alınması hususunda gerekli hassasiyet gösterilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından gönderilen cevapta, bulguda belirtilen hususlara ilişkin gerekli işlemlerin yapılacağı ifade edilmiştir. Kamu idaresine bağışlanan tüm taşınırların kayıt altına alınması gerektiği düşünülmektedir.

BULGU 16: Yeterli Ödenek Temin Edilmeden İhaleye Çıkılması

Gaziantep Karkamış Gümrük Sahası Tadilatı Yapım İşi ihale dosyasının incelenmesi neticesinde, yeterli ödenek olmadan ihaleye çıktığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun “*Temel ilkeler*” başlıklı 5 inci maddesinde

“İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenirliliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur.

...

Ödeneği bulunmayan hiçbir iş için ihaleye çıkılamaz.

...”;

“İdarelerce uyulması gereken diğer kurallar” başlıklı 62 nci maddesinin (d) bendinde

“d) İdarelerce bütçesinin programlanmasında, ihalede ise isteklilerce verilen tekliflerin karşılaştırılmasında kullanılmak üzere tespit edilen yaklaşık maliyet isteklilere duyurulmaz.”

hükümleri getirilmiştir.

Bu hükümler uyarınca 4734 sayılı Kanun ile ödeneği bulunmayan hiçbir iş için ihaleye çıkılamayacağı ve bütçenin işin yaklaşık maliyet değeri dikkate alınarak programlanması gerektiği açıkça ifade edilmiştir. Buna göre, asgari yaklaşık maliyet değerine eşit bir ödeneğin bütçede yer alması gerekmektedir. Ancak burada getirilen ödenek zorunluluğu nakit zorunluluğu, Maliye Bakanlığınca ödeneğin daha sonra serbest bırakılması da ödenek yokluğu şeklinde anlaşılmalıdır.

Öte yandan Aynı Kanunun “*Tanımlar*” başlıklı 4’üncü maddesinde; “*İhale yetkilisi: İdarenin, ihale ve harcama yapma yetki ve sorumluluğuna sahip kişi veya kurulları ile usulüne uygun olarak yetki devri yapılmış görevlilerini,.. ifade eder* ” denilmek suretiyle ihale yetkilisinin tanımı yapılmıştır.

Nitekim Yapım İşleri ihalelerinde kullanılan Uygulama Yönetmeliği Standart Formlarından olan ihale onay belgesinde kullanılabilir ödenek tutarının gösterilmesi zorunlu olup İhale Onay belgesi, ihale yetkilisi tarafından imzalandığı takdirde hüküm ifade edeceğinden 4734 sayılı Kanunun “*Görevlilerin ceza sorumluluğu*” başlıklı 60’ıncı maddesi uyarınca görevlilerin sorumlulukları ve getirilen yaptırımlar belirlenmiştir. Bu çerçevede ödeneksiz ihaleye çıkılması durumunda görevlilerin sorumluluğu söz konusudur.

Çeşitli KİK Kararlarında, eksik ödenekle ihaleye çıkılmasına rağmen daha sonra yapılan aktarmalarla yeterli ödenek temin edilebilmişse, başlangıçta ödeneğin yetersiz olması tek başına ihale iptali nedeni olarak görülmemiştir. Ancak bu durumda, açıkça Kanuna aykırı biçimde yetersiz ödenekle ihaleye çıkılmasının kamu görevlilerinin sorumluluğunu ortadan kaldırmadığı vurgulanmıştır.

Gaziantep Karkamış Gümrük Sahası Tadilatı Yapım İşinde ödenek miktarının yaklaşık maliyet veya sözleşme bedelinden daha düşük olduğu görülmüştür. Gaziantep Mesleki ve Teknik Eğitim Okulları Onarım İşinde kullanılabilir ödenek tutarı 9.500.000 TL iken yaklaşık maliyet 10.350.842, TL’dir.

Bu itibarla, 4734 sayılı Kanun–uyarınca ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumlu olan idarelerce yeterli ödenek temin edilmeden ihaleye çıkılmasının mevzuata uygun olmayacağı ve ihale yetkililerin bu hususa özen ve dikkati göstermesi gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "4734 sayılı Kamu İhale Kanununun İdarece Uyulması Gereken Diğer Kurallar başlıklı 62.Maddesinde “Bu Kanun kapsamındaki idarelerce mal veya hizmet alımları ile yapım işleri için ihaleye çıkılmadan önce aşağıda belirtilen hususlara uyulması zorunludur: a) Yatırım projelerinin plânlanan sürede tamamlanarak ekonomiye kazandırılabilmesi amacıyla, birden fazla yılı kapsayan işlerde ihaleye çıkılabilmesi için, işin süresine uygun olarak yıllar itibariyle ödeneğin bütçelerinde bulunmasını sağlamak üzere programlamanın yapılmış olması zorunludur. İlk yıl için öngörülen ödenek, (Ek ibare: 24/11/2016-6761/6 md.) yılı merkezî yönetim bütçe kanununda belirlenen stratejik öneme

sahip yatırımlar veya projeler hariç olmak üzere, proje maliyetinin % 10'undan az olamaz ve başlangıçta daha sonraki yıllar için programlanmış olan ödenek dilimleri sonraki yıllarda azaltılamaz. b) Öngörülen ödeneklerin kullanılmasına imkan verecek süre dikkate alınarak, idarelerce ihalelerin zamanında yapılması, birden fazla yılı kapsayan ve yatırım niteliği olan işlerde (doğal afetler nedeniyle yapılması gerekenler hariç) ise yılın ilk dokuz ayında ihalenin sonuçlandırılması esastır. (Ek ibare: 30/7/2003-4964/38 md.) Ancak ertesini malî yılda gerçekleştirilecek süreklilik arz eden mal ve hizmet alımları için bir önceki malî yıl sona ermeden ihaleye çıkılabilir." Denmektedir. Ayrıca söz konusu işe ait ödenek tahsisinin Bakan onayı ile sağlandığı ve iş artışı gibi nedenlerle ilave ödeneğe ihtiyaç duyulması durumunda ilave ödenek için de ödenek gönderileceği aynı Bakan onayı ile taahhüt edildiğinden ihaleye çıkılmıştır." denilmektedir.

Sonuç olarak Karkamış Gümrük Sahası Tadilatı Yapım İşi sözleşme imzalanma tarihi 29.03.2017 ve işin bitiş tarihi süre uzatımları dahil 30.7.2017 olarak düzenlenmiştir. Dolayısıyla kamu idaresi cevabında yer alan mevzuat hükümleri kapsamında değerlendirmesine uygun değildir. Şöyle ki işin süresi 2017 yılında 4 aylık bir zaman dilimini kapsamakta ve yapım işi olduğu için 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 62 nci maddesi (a) bendi birden fazla yıla sari değildir. Ayrıca 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 62 nci (b) bendi kapsamında devamlılık arz eden mal ve hizmet kapsamında değerlendirilmesinin doğru olmayacağı düşünülmektedir.

Öte yandan söz konusu işin bakanlık onayı ile yapıldığı ve iş artışı olduğu zaman ilave ödenek gönderileceği ifade edilmiştir. Bulgumuzda belirtilen hususta görüleceği üzere işin başlangıç ödeneği yaklaşık maliyetinin altındır. İfade edilen durum sonraki süreçleri kapsamaktadır.

4734 sayılı Kanununun 5 inci maddesinde yer alan "ödeneği olmayan hiçbir iş için ihaleye çıkılamaz" hükmü ile kamu görevlilerinin bütçe ile belirlenmiş sınırlar içinde harcama yapması, bütçede belirlenen limitler haricinde idareyi taahhüt ve borç altına sokmamaları amaçlanmıştır. Kamu harcamaları ile ödenek ilişkisi tam kurulamadığından geçmiş yıllarda karşılaşılan olumsuz örneklerden dolayı 4734 sayılı Kanun bu konuyu sıkı disiplin altına almıştır.

Bu itibarla, 4734 sayılı Kanununun 5 ve 62 nci maddeleri gereğince yeterli ödenek temin edilmeden ihaleye çıkılmaması ile ilgili gerekli hassasiyetin gösterilmesi gerekmektedir.

8. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

Kamu idaresi ilgili mali tabloları dönem sonu itibariyle süresi içerisinde göndermemiřtir.